

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

20 maart 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het standpunt inzake de reductie van de Europese CO ₂ -uitstoot dat de minister heeft ingenomen op de EU-Milieuraad van 3 maart 2008	1
Met redenen omklede moties	5
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verlaagde afvalheffing voor residu's van puinbreekinstallaties	5
Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over dierenbegraafplaatsen	7
Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de waterbeheersing in het Demerbekken	8
Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het ophalen van oud papier door verenigingen	11

Waarnemend voorzitter: de heer Erik Matthijs

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het standpunt inzake de reductie van de Europese CO₂-uitstoot dat de minister heeft ingenomen op de EU-Milieuraad van 3 maart 2008

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mevrouw de minister, op 3 maart vertegenwoordigde u Vlaanderen en ons land op de Europese Milieuraad. Een en ander heeft onmiddellijk te maken met het klimaatpakket dat de Europese Commissie op 23 januari 2008 publiek maakte. Dat houdt onder meer in dat de Europese Unie tegen 2020 de CO₂-uitstoot met 20 percent vermindert en dat 20 percent van het Europese energieverbruik uit hernieuwbare energie bestaat. Dat zou resulteren in het feit dat België ongeveer 13 percent hernieuwbare energie realiseert.

Ik wil er onmiddellijk de nadruk op leggen dat wij het voorgestelde klimaatpakket en de uitwerking ervan op zich als onrechtvaardig en niet correct beschouwen. Men maakt duidelijk een onderscheid tussen de rijkere Europese landen, de oude Europese lidstaten, en de ‘arme’ lidstaten, dat zijn voor een groot deel de nieuwe lidstaten, meestal vroegere Oostbloklanden die in de EU zijn ingetreden. Als we zien dat deze ‘arme’ landen zelfs hun CO₂-uitstoot mogen opvoeren tegenover het niveau van vandaag, en als we zien dat Bulgarije zijn CO₂-uitstoot nog met 20 percent mag opvoeren, hebben we daar onze vragen bij. Mijn conclusie is misschien iets te simplistisch maar ze is dat de meer geïndustrialiseerde landen, die in het verleden al wat inspanningen hebben geleverd, nu nog extra inspanningen moeten leveren om de extra CO₂-uitstoot die wordt toegestaan aan de nieuwe lidstaten, te compenseren. Wij vinden dat absoluut niet normaal.

Onze groene collega is nog niet aanwezig, maar de groene fractie in het Vlaams Parlement en daarbuiten pleit ervoor om te investeren in Vlaanderen en West-Europa in schone technologie en zegt dat dat allemaal ten goede zal komen aan de economie, ook die van Europa. Deze zachte dwang om te investeren in schone technologie in het vooruitzicht van economische ontwikkeling, wordt echter niet opgelegd aan de nieuwe lidstaten en deze mogen daartegenover vlotjes nog meer CO₂ uitstoten, terwijl de oude Europese lidstaten daarvoor de nodige compensaties zullen aanreiken.

Mevrouw de minister, België zou ongeveer 13 percent hernieuwbare energie moeten realiseren als gevolg van

het uitgevaardigde klimaatpakket. Ik vertel geen geheim als ik zeg dat heel wat internationale studies aantonen dat om allerlei redenen het potentieel voor hernieuwbare energie in België, waar weinig zon, weinig water en weinig andere geografische mogelijkheden zijn, hooguit 8 percent bedraagt. België heeft indertijd gelobbyd om een en ander te corrigeren, maar blijkbaar is dat niet helemaal gelukt. Men blijft zich baseren op het bnp van de lidstaten en niet op het potentieel van de individuele lidstaten om een en ander te kunnen realiseren.

Met de Belgische overheid is onderhandeld over een compensatiemechanisme dat België en andere landen in hetzelfde geval wat zou ‘helpen’ om die economische kosten wat te drukken. Dat een en ander economische en financiële gevolgen zal hebben voor de individuele lidstaten en hun inwoners, staat immers buiten kijf. Bovendien zal België een flink deel van de inspanningen voor groene energie in het buitenland kunnen realiseren. Zo wordt het mogelijk om projecten voor schone energie in arme landen of landen in ontwikkeling op te zetten. Dergelijke projecten kunnen verrekend worden als een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in België.

– *De heer Patrick Lachaert treedt als voorzitter op.*

Voorts zal in de Europese Unie een handel mogelijk worden in groenestroomcertificaten. Belgische bedrijven zullen kunnen investeren in zonne-energie in Portugal bijvoorbeeld en dat verrekenen als een inspanning in België. Toch is dat systeem absoluut niet waterdicht. De lidstaten nemen er op vrijwillige basis aan deel. Een aantal belangrijke lidstaten, zoals Duitsland en Spanje, hebben nu al aangegeven dat ze de nationale markt willen afsluiten voor buitenlandse investeerders. Zij zorgden er via een subsidiesysteem en een verlaagde prijs voor dat die alternatieve energie er van de grond kwam. Federaal minister Magnette, een nieuwe god aan het Belgische politieke firmament, heeft reeds gesteld dat hij er voorstander van is dat zo veel mogelijk hernieuwbare energie in België zelf wordt geproduceerd. Dat is op zich niet slecht maar men moet natuurlijk over de potentie beschikken.

Ik lees voor uit een persbericht dat is verschenen op 4 maart, de dag na de Europese Milieuraad: “Magnette is een federaal minister en heeft niet zo gek veel bevoegdheid in heel deze kwestie. Veel is gewestelijk. Hij ziet zijn rol daarom als coördinerend. Hij zegt: ‘Ik wil de orkestleider zijn. Ik wil niets forceren maar wil alle krachten bij de gewesten laten samenwerken. Met de smogmaatregelen is aangetoond dat het kan. De toewijzing van de CO₂-uitstootrechten was minder

geslaagd. Vlaanderen en Wallonië gingen niet akkoord en ondergingen daarop de beslissing van Europa. Er was veel verzoening nodig.’

Aan Vlaamse kant wordt alvast lauw gereageerd. ‘Wij hebben nog maar een korte nota van Magnette ontvangen’, aldus de Vlaamse minister van Leefmilieu Hilde Crevits. ‘Half maart hebben we een onderhoud. Tot zo lang kunnen we niet zeggen dat we akkoord gaan met het hele opzet. Het is wel opvallend dat het gros van wat Magnette wil een gewestelijke bevoegdheid is.’”

Mevrouw de minister, intussen hebben we vernomen dat u op de Europese Milieuraad hebt verklaard dat de wereldwijde emissies tegen 2050 met de helft moeten verminderen omdat anders de stijging van de temperatuur niet tot twee graden Celsius beperkt zal blijven. U geeft tegelijkertijd toe dat het nog niet duidelijk is welke bijkomende inspanning België zal moeten leveren bij een daling van 30 percent en of die 30 percent een extra inspanning inzake hernieuwbare energie van België zal vereisen.

Mevrouw de minister, u hebt gezegd dat er een bijkomende inspanning nodig is. U pleit voor een daling van 30 percent in plaats van 20 percent wanneer daar een internationale consensus over bereikt wordt. Vlaanderen heeft in het verleden al serieuze inspanningen geleverd. Ik stel me dan ook vragen bij het pleidooi dat u a priori houdt voor een daling van de Europese CO₂-uitstoot met 30 in plaats van 20 percent. Van een groene minister van Leefmilieu hadden we dat kunnen verwachten. Dan weet men immers welk vlees men in de kuip heeft. Ik hoop dan ook, mevrouw de minister, dat u uw standpunt zult verduidelijken.

Mevrouw de minister, de voorbije weken en maanden is gewaarschuwd dat 13 percent hernieuwbare energie veel te hoog gegrepen is voor België, want veel te duur. Hoe staat een en ander in verband met uw uitspraken op de Europese Milieuraad en met de uitspraken van federaal minister Magnette over hernieuwbare energie?

Hoe reageert u op het beoogde klimaatpact van de federale minister van Klimaat? Ik weet niet of hij dat overmorgen nog zal zijn. Hij wil in het kader van een klimaatpact een breed debat ontwikkelen waarbij uitdrukkelijk ook gewestelijke bevoegdheden aan de orde zijn.

Ik neem aan dat u tijdens de discussie op de Europese Milieuraad in al uw enthousiasme een aantal uitspraken hebt gedaan. Worden die uitspraken gesteund door de volledige Vlaamse Regering?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Het is logisch dat de toetredingslanden ook meer uitstootruimte krijgen. Dat was

ook zo in het verleden toen in de eerste verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto de 8 percent broeikasgasemissiereductie waartoe de Europese Unie zich had geëngageerd over de toen vijftien lidstaten werd verdeeld. Spanje, Portugal en Griekenland, toen nieuwe toetredingslanden, kregen veel meer uitstootruimte omdat ze in volle economische ontwikkeling waren. Landen als het Verenigd Koninkrijk en Duitsland hebben toen emissiereducties aanvaard die veel verder gingen dan het Europese gemiddelde van 8 percent. Zij haalden toen emissiereducties van 14 tot 20 percent. België kwam ervan af met een reductie van 7,5 percent.

Het is goed en nodig dat we de economische ontwikkeling van die nieuwe lidstaten die zijn toegetreden tot de Europese Unie alle kansen geven. Dat is belangrijk opdat ook in die landen de koopkracht en de lonen zouden stijgen. Het dreigende gevaar voor delokalisering van bedrijven bij ons naar die lagereloonlanden kan daar gedeeltelijk door gestopt worden. Op die manier kan in die landen een afzetmarkt worden gecreëerd voor onze bedrijven waardoor de Europese integratie verder vorm krijgt. Wat dat betreft, hebben we er alle begrip voor dat de nieuwe toetredingslanden meer ruimte krijgen voor de economische ontwikkeling die zich daar nog in belangrijke mate moet voordoen.

Wij denken dat de criteria, op basis waarvan de Europese Commissie voorstelt om de lasten te verdelen, toch rechtvaardig zijn. Ze houden rekening met kostenefficiëntie en laten toe dat de inspanningen gerealiseerd worden waar ze het meeste opbrengen. Er komt inderdaad een Europees systeem van verhandelbare garanties van oorsprong, groene-energiecertificaten, zodat de investeringen kunnen plaatsvinden waar ze het meeste opbrengen.

Het systeem houdt ook rekening met de economische welvaart van de verschillende landen. Ik denk dat het ook sociaal rechtvaardig is dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Ik denk dat het ook aanvaardbaar is dat naast het criterium van de kostenefficiëntie ook rekening wordt gehouden met de affordability, wat een lidstaat zich kan permitteren op het vlak van het terugdringen van de broeikasgasuitstoot.

Mevrouw de minister, ik denk dat het goed is dat in de voorstellen van de Europese Commissie de energieintensieve bedrijven, die gevat worden door het Europese CO₂-emissiehandelssysteem, op een aparte manier worden behandeld. De uitstootrechten die ze toebedeeld zullen krijgen, zullen op Europees niveau worden vastgelegd. Eigenlijk worden die sectoren als een soort aparte lidstaat beschouwd, wat maakt dat de ontwikkeling van de CO₂-uitstoot van die sectoren geen invloed heeft op de resterende uitstootruimte van de andere sectoren in de verschillende lidstaten.

Ik vind het ook goed dat men maximaal streeft naar het systeem van veiling voor het toekennen van de rechten van bijvoorbeeld de energiesector binnen Europa. Het voordeel van de Europese toekenning van de emissierechten voor industrieën, binnen het Europese emissiehandelssysteem, is dat we niet meer kunnen meemaken wat we vandaag meemaken. Elke lidstaat gaat nu zijn eigen bedrijven overbedelen met emissierechten, waardoor er een overaanbod is aan emissierechten en geen vraag naar emissierechten, met als gevolg dat de markt van emissierechten instort en geen enkele incentive meer wordt gegeven voor het terugdringen van de broeikasgasuitstoot in die bedrijven. Dat heeft tot gevolg dat de Commissie achteraf in elk nationaal toewijzingsplan van emissierechten, rechten zal moeten afpakken. Ik denk dat we aan die ellende kunnen ontsnappen door het toewijzen van de rechten op Europees niveau.

Mevrouw de minister, ik wil u wel vragen om samen met de federale overheid en de gewesten vrij snel tot een interne lastenverdeling te komen. We hebben er na het protocol van Kyoto in 1997 en de Europese lastenverdeling in 1998, niet minder dan zes jaar over gedaan om het eens te worden over wie nu welk deel van de 7,5 percent emissiereducties voor zijn rekening moet nemen. Ik denk dat het onaanvaardbaar zou zijn als we er opnieuw zo lang over moeten doen om die lastenverdeling in eigen land rond te kijken. We hebben sneller investeringszekerheid nodig, ook voor bedrijven die zich zullen moeten aanpassen aan de Europese doelstelling en de daarvan afgeleide Belgische doelstelling. We moeten veel sneller de lastenverdeling tussen de gewesten kunnen rondkrijgen. Ik zou u toch tot enige spoed willen aanmanen.

Mevrouw de minister, ik denk ook dat we zo veel mogelijk van de inspanningen in eigen land of in eigen regio moeten realiseren. Ook al staat straks het Europese systeem toe dat we groene-energiecertificaten uit andere landen aankopen, ik denk dat er veel voor te zeggen valt om extra inspanningen in eigen land te doen. Meer investeringen in hernieuwbare energie in eigen land zorgt ook voor een verbetering van onze regionale luchtkwaliteit. Die verbetering hebben we ook nodig om de luchtkwaliteitsnormen, die door Europa zijn opgelegd, te kunnen halen. Het zorgt ook voor extra werkgelegenheid in eigen land, voor extra investeringen in eigen land en voor de ontwikkeling van nieuwe economieën in eigen land. Ik denk dat we die kansen moeten grijpen en moeten trachten om een zo groot mogelijk deel van de inspanning die ons zal worden opgelegd in eigen regio te realiseren.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is verheugend dat er interesse is voor wat besproken wordt op vergaderingen als de Europese milieueraden. Het tot stand komen van het standpunt inzake het klimaatpakket verliep niet anders dan anders.

Het is van belang te stellen dat er aan de ontwikkeling van hernieuwbare energie kosten verbonden zijn, maar ook baten. Als we zien dat daardoor minder import nodig is van fossiele brandstoffen, dat we de luchtkwaliteit iets beter kunnen beheersen en dat het tewerkstelling kan creëren. Dat zijn baten die zeker in rekening gebracht moeten worden.

Dat neemt niet weg dat in het licht van het Belgische potentieel een doelstelling van 13 percent hernieuwbare energie zeer ambitieus is. Ik heb dat ook op geen enkel moment weggestoken.

Hoe komen we tot die conclusie? Er is een Europese studie uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie. We moeten in totaal 20 percent realiseren, en uit die studie in opdracht van de Commissie, bleek dat als we dit kostenefficiënt verdelen tussen alle lidstaten, de doelstelling voor België 8 percent is. Dat is de kostenefficiënte verdeling, maar in de studie werd die doelstelling in primaire energie uitgedrukt, terwijl de nationale doelstellingen in de ontwerprichtlijn van de Commissie in finale energie zijn uitgedrukt. Tussen die twee is er een verschil, maar dit is een vrij technische aangelegenheid. Het komt erop neer dat een percentage voor België uitgedrukt in primaire energie, overeenkomt met een hoger percentage wanneer dit in finale energie is uitgedrukt. Er gaat immers altijd een deel primaire energie verloren waardoor de eindbalans hoger wordt. Meten is weten, en vandaag kunnen we nog niet zeggen dat de Belgische doelstelling van 13 percent zou kaderen in een kostenefficiënte verdeling van de doelstelling. We weten dat nog niet zeker.

Mijnheer Wymeersch, de verdeling van de Europese doelstelling voor hernieuwbare energie tussen de lidstaten in het richtlijnvoorstel van de Commissie, is inderdaad niet gebaseerd op het potentieel van de lidstaten, maar houdt een element van herverdeling in tussen rijkere en armere lidstaten. Om de kostenefficiëntie van het geheel te waarborgen, heeft men geoordeeld dat het essentieel is dat door middel van een werkbaar flexibiliteitsmechanisme de rijkere lidstaten een deel van hun doelstelling kunnen realiseren in de nieuwe lidstaten. In de lopende onderhandelingen over het voorstel van richtlijn voor hernieuwbare energie, pleit Vlaanderen absoluut voor het flexibiliteitsmechanisme, mits dat heel duidelijk en transparant is. Over de werking moet er nog duidelijkheid komen.

De lastenverdeling van de doelstelling voor hernieuwbare energie tussen de lidstaten moet geëvalueerd worden in het licht van het globale energie- en klimaatpakket dat de Commissie op 23 januari 2008 gepubliceerd heeft – ik kom daar straks nog op terug. We moeten er vooral op toezien dat de kostenimpact van het totale pakket voor België, min of meer dezelfde ordegrootte heeft als in vergelijkbare lidstaten in de Europese Unie,

onder andere onze buurlanden. Dat is belangrijk, want wie een doelstelling bepaalt, maar geen rekening houdt met de kostenefficiëntie zorgt ervoor dat het op de ene plaats veel duurder is om een gelijke doelstelling te realiseren dan op een andere plaats, en dat baat de totale doelstelling niet, maar zorgt gewoon voor een onefficiënte kostenverdeling.

Mijnheer Wymeersch, u stelde ook vragen over mijn reactie op het plan van de tot op heden nog in functie zijnde klimaatminister. Het is van belang dat het toekomstige klimaat- en energiebeleid een breed maatschappelijk draagvlak krijgt. Uiteraard vind ik het zinvol dat alle maatschappelijke actoren betrokken worden bij het debat. U weet dat de Vlaamse Klimaatconferentie haar nut op dit vlak bewezen heeft en ik heb enigszins de indruk dat de federale minister ons goede voorbeeld volgt.

Het initiatief van de federale minister omvat zes thema's: klimaatverandering, hernieuwbare energie, natuurlijke rijkdommen en biodiversiteit, leefmilieu en gezondheid, duurzame productie en consumptie, en mobiliteit. Een aantal van die bevoegdheden zijn overduidelijk gewestelijk. Ik heb mijn federale collega dan ook laten weten dat wij wel bereid zijn om mee te werken aan zijn initiatief, maar enkel op voorwaarde dat minstens rekening wordt gehouden met de bevoegdheidsverdeling en met al bestaande initiatieven. Het is niet nodig om het warm water opnieuw uit te vinden. Het is belangrijk dat het initiatief aanleiding geeft tot een verdere invulling van het federale klimaatbeleid, want dat bestaat immers ook.

In het kader van de interne lastenverdeling van de Kyoto-doelstelling heeft de federale overheid zich een tijd geleden verbonden tot een reeks bijkomende interne emissie-reducerende maatregelen voor minstens 4,8 miljoen ton CO₂-equivalenten per jaar in de periode 2008-2012. De gewesten verwachten een evaluatie van de voortgang van deze maatregelen en een onderbouwde inschatting van het federale reductiepotentieel. Enkel dan kan binnen de Nationale Klimaatcommissie beoordeeld worden of de uitvoering van de maatregelen van de federale overheid in overeenstemming is met de inschatting ex ante, een procedure waarin voorzien is. Het lastenverdelingsakkoord van 2004 bepaalt dat deze evaluatie jaarlijks dient te gebeuren, startende in 2005. Ik stel echter vast dat de federale overheid tot op heden geen evaluatie van de voortgang van haar eigen maatregelen heeft voorgelegd aan de Nationale Klimaatcommissie. Het is dus inderdaad de opdracht van de nieuwe federale minister bevoegd voor het klimaat, om het werk volledig te doen, dus niet enkel de consultatie, maar ook de uitvoering en de evaluatie van wat de voorbije jaren is gebeurd.

Uw derde vraag betrof de uitspraak over de daling met 30 percent. Mijnheer Wymeersch, ik weet niet uit welke krant u dat hebt gehaald.

De heer Frans Wymeersch: Uit De Standaard van 4 maart.

Minister Hilde Crevits: Die doelstelling van 30 percent is een onderdeel van de conclusies van de staats-hoofden en regeringsleiders op de Lentetop van maart 2007. Ook België heeft dit goedgekeurd, na een overleg tussen alle beleidsniveaus.

Voor de duidelijkheid wil ik aanhalen wat precies de beslissing van de Lentetop 2007 was. Eerst en vooral is er de unilaterale reductiedoelstelling voor de uitstoot van broeikasgassen van 20 percent tegenover 1990. Aansluitend is er de 30 percent-reductiedoelstelling tegenover 1990 als Europese bijdrage tot een internationale overeenkomst, op voorwaarde dat andere ontwikkelde landen zich tot vergelijkbare emissiereducties verbinden en dat economisch meer gevorderde ontwikkelingslanden een bijdrage leveren die in verhouding staat tot hun capaciteiten en verantwoordelijkheden. Op de Lentetop van 2008, die net voorbij is, werd trouwens nog eens bevestigd dat de 30 percent-reductiedoelstelling een onderdeel moet zijn van een breed internationaal akkoord. Wat ik heb gezegd, is de verwoording van de conclusies van de Lentetop 2007, die herhaald zijn op de Lentetop 2008.

Wat het effect betreft voor een lidstaat van zijn diverse doelstellingen, wanneer we zouden terechtkomen in een scenario waarbij we van 20 percent naar 30 percent moeten gaan, heeft de Commissie nog geen gegevens vrijgegeven per individuele lidstaat bij toepassing van de vooropgestelde methodologie. Verschillende lidstaten, waaronder België, hebben de Commissie om deze bijkomende informatie gevraagd. We hebben gezegd dat proactief moet worden gedacht. Als dat wordt geponeerd als doelstelling, is dat een goede optie, maar dan moeten we nu beginnen nadenken over hoe we er op dat moment mee zullen omgaan.

Ik heb geprobeerd de uitspraken te duiden alsook de houding tegenover de doelstellingen. Ik hoop enigszins op een aantal bezorgdheden te zijn ingegaan. Mijnheer Martens, we hebben in de commissie al over uw opmerkingen gesproken. Uiteraard is het de bedoeling om de mogelijkheden die bestaan in Vlaanderen omtrent hernieuwbare energie, maximaal te benutten. Het is ook van belang verder te blijven onderzoeken wat precies de potenties zijn en na te gaan op welke manier we het best in de toekomst zullen investeren. We hebben heel wat cijfers over het potentieel van groene stroom, maar over groene warmte is er bijzonder weinig cijfermateriaal beschikbaar. Het zou bijzonder onzorgvuldig zijn om grote verhalen en doelstellingen te poneren, als niet eens in kaart is gebracht wat precies de potenties ter zake zijn.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord waarin een aantal uitspraken in een duidelijk kader worden geplaatst. U hebt ook een aantal vragen bij de potentie van lidstaten en de rijkdom die aan de basis ligt van een aantal maatregelen die worden opgelegd.

Ik kom nu op onze fundamentele kritiek op de rechtvaardigheid van een en ander, en grijp daarbij graag terug naar de uiteenzetting van de heer Martens. Omdat nieuwe lidstaten een inhaalbeweging moeten doen inzake tewerkstelling en economische ontwikkeling, moeten de rijkere lidstaten, die in het verleden en vandaag al belangrijke inspanningen hebben geleverd, daar nog eens mee voor opdraaien. De heer Martens spreekt zichzelf tegen, want ik hoor hem vooral pleiten voor inspanningen in eigen land die ten goede komen aan de economische ontwikkeling, de werkgelegenheid en het opzetten van nieuwe economieën. Het is het een of het ander. Als die inspanningen in eigen land goed zijn voor de oude 'rijkere' lidstaten, dan geldt dat uiteraard ook voor de nieuwe 'armere' lidstaten. Het is surrealistisch dat Europa aan 'arme' landen, die wel over de nodige potenties beschikken om inspanningen te doen, de mogelijkheid geeft om in eerste instantie meer uitstoot te realiseren en dat wij, die al inspanningen hebben geleverd, daar een stukje voor moeten opdraaien. Die maatregel raakt volgens mij kant noch wal.

Dit is niet het einde van de discussie. Een en ander zal in de loop der jaren nog moeten worden uitgewerkt. We wachten af wat de gevolgen op het terrein zullen zijn voor de individuele lidstaten, mochten de voorwaarden vervuld zijn om over te gaan tot een reductie van 30 percent, wat ik betwijfel. Het debat is nog maar begonnen. Mijnheer de voorzitter, ik kondig een met redenen omklede motie aan.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, ik had me graag aangesloten bij deze interpellatie, maar het is niet gelukt om tijdig aanwezig te zijn, waarvoor mijn excuses. Ik kondig ook een motie aan. Het is jammer, want het had een interessant debat kunnen zijn.

Op basis van de laatste repliek wil ik nog zeggen dat het Vlaams Belang investeren in leefmilieu beschouwt als iets dat in tegenstelling staat tot welvaart en economische ontwikkeling. Mijnheer Wymeersch, u zegt dat nu opnieuw. Ik vind dat jammer.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer Daems, u interpreteert het verkeerd. Ik heb tijdens mijn interpellatie ook naar vroegere uiteenzettingen van u verwezen waarbij u zegt dat investeren in hernieuwbare energie en

nieuwe technologieën, ten goede komt aan de economie, de werkgelegenheid en dergelijke. Wij kunnen ons daarin vinden, met soms wat twijfels, maar we nemen aan dat dat zo is. In het plan dat wordt voorgesteld door de EU, krijgen de 'arme' landen de mogelijkheid om meer uitstoot te realiseren. Maar als investeren in nieuwe technologieën en hernieuwbare energie goed is voor onze economische ontwikkeling en tewerkstelling, dan is dat op korte termijn sowieso ook goed voor de nieuwe lidstaten. Als men dat onmiddellijk oplegt, zitten ze meteen op dezelfde golflengte. Dat is de redenering die wij daaraan koppelen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Wymeersch en door de heer Daems werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verlaagde afvalheffing voor residu's van puinbreekinstallaties

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de minister, mijn vraag gaat over de verlaagde afvalheffing voor residu's afkomstig van puinbreekinstallaties, waar we enige tijd geleden in het Vlaams Parlement onze zegen aan hebben gegeven bij de goedkeuring van het programmadecreet bij de begroting 2008. Sinds begin van dit jaar is er voor residu's afkomstig van installaties die puin breken, in een verlaagde afvalheffing voorzien. Brekers die hun residu beperken tot 1 percent van het uitgaande materiaal, kunnen dit residu aan een sterk verlaagde heffing storten of verbranden. De heffing bedraagt 0,04 percent van de werkelijke heffing. Van het ogenblik dat het residu meer dan 1 percent van het uitgaande materiaal bedraagt, dient men de volle heffing te betalen voor het deel boven de 1 percent.

Ik heb gelezen in haar publicaties dat FEBEM, de Federatie van Bedrijven voor Milieubeheer, deze verlaagde heffing afkeurt. Op zich is dat al verwonderlijk, want men zou kunnen veronderstellen dat de afvalbedrijven liever lagere heffingen betalen, maar er zijn volgens mij wel enkele argumenten om inderdaad tegen de verlaagde heffing te zijn. Ten eerste is het een beslissing die zeer ad hoc genomen is, naar verluidt op

verzoek van één of enkele spelers. Het argument om de verlaagde heffing toe te kennen, is immers dat brekers gemotiveerd moeten worden om zo kwaliteitsvol mogelijke granulaten te maken en ze dus best zo veel mogelijk verontreiniging uit de granulaten weren. Dit gaat echter op voor elke recyclageactiviteit, en toch is de evolutie dat de verlaagde heffingen worden afgebouwd. We zijn dit ook overeengekomen voor alle andere sorteer- en recyclageresidu's, maar voor de brekers voert men ze nu opnieuw in. De kwaliteitscontrole bij recyclage begint bij de ingangscntrole. Brekers die te verontreinigd materiaal toelaten, worden nu beloond, want de normale residugraad bedraagt zo'n 0,5 percent, dus de helft van de nu toegestane 1 percent.

Ten tweede verdwijnt elke stimulans voor de brekers om voor hun residu's andere oplossingen te vinden dan het storten. Daarmee gaat u in tegen het voornemen om het storten in Vlaanderen verder af te bouwen. De sector meldt ons dat nu al brekers de 'markt' opgaan en aanbieden om reststromen van sorteercentra en dergelijke via hun quotum aan verlaagde heffingen te storten. Aangezien de meeste residu's van breekinstallaties minder dan 1 percent bedragen, hebben ze hun quotum verlaagde heffing nog niet opgevuld en kunnen ze dus andere residu's aantrekken. De Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, de OVAM, beweert dit te zullen controleren, maar het is duidelijk dat dit zo goed als onbegonnen werk is, tenzij OVAM daar de komende maanden een prioriteit van maakt.

Mevrouw de minister, waarom hebt u voor de brekers een uitzondering toegestaan op het afbouwscenario van de verlaagde afvalheffingen op de verwijdering van sorteeresidu's? Wat maakt deze sector dan zo speciaal? Waarom krijgen dan andere sorteeresidu's van pmd-sorteerinstallaties en bouw- en sloopafval die verlaagde heffing niet meer? Hoe gaat men misbruiken opsporen en welke maatregelen zal OVAM nemen wanneer er inderdaad misbruiken worden vastgesteld? Zal de afvalheffing overeind blijven, aangezien OVAM hoe dan ook extra inspanningen zal moeten leveren om misbruik te vermijden en de globale afvalsector niet gewonnen is voor deze verlaagde heffing?

De voorzitter: Mijnheer Martens, u hebt deze vraag al eerder gesteld bij de bespreking van het programma-decreet. Ik heb ze niet onontvankelijk verklaard en ze u uit respect toch laten stellen.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Martens, ik zal uw vraag beantwoorden voor zover er nieuwe elementen aanwezig zijn.

Ik wil vooraf opmerken dat het verlaagde tarief voor de residu's van puinbrekers door deze commissie en door

het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Deze wijziging is in deze commissie besproken en gemotiveerd. U hebt daar een heel nadrukkelijke vraag over gesteld en ik heb u daar een heel nadrukkelijk antwoord op gegeven. Ik verwijs naar de bespreking van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2008 in de commissie in november 2007. Mijn motivering is in tussentijd niet veranderd.

Puinbrekers moeten gemotiveerd worden om zo kwalitatief mogelijke granulaten te maken en dus zo veel mogelijk verontreinigingen uit de granulaten te halen. De situatie is vergelijkbaar met de andere stromen waarvoor een verlaagd tarief blijft gelden.

Zonder een verlaagd tarief is de verleiding groot om de verontreinigingen na het breken niet meer of niet volledig af te scheiden, waardoor de granulaten niet volledig zuiver op de markt worden gebracht.

In januari heeft OVAM aan alle gebruikers van het verlaagde tarief een brief gestuurd met daarin de modaliteiten van het verlaagde tarief voor breekresidu's. Ook werd aan de exploitanten van de stortplaatsen in Vlaanderen gevraagd om erop toe te zien dat geen sorteeresidu's worden aangevoerd als breekresidu's. OVAM zal strikt toezien op het gebruik van dit verlaagde tarief. Zo zijn er controles gepland bij bedrijven die over een gekeurde breekinstallatie beschikken. Er zal extra aandacht gaan naar bedrijven die meer dan 0,5 percent van hun gekeurde fractie afzetten aan het verlaagde tarief. Wanneer OVAM vaststelt dat er meer residu's aan het verlaagde tarief worden gestort dan de reëel vrijgekomen residu's, zal een ambtelijke aanslag worden opgelegd waarbij, conform het decreet, een boete van 100 percent plus intresten wordt geheven.

Op dit ogenblik zijn er nog geen vaststellingen dat brekers de markt opgaan of dat, omgekeerd, afvalophalers de brekers zouden contacteren om het quotum van 1 percent op te vullen. OVAM zal dit nauwlettend opvolgen.

In de loop van 2008 zal OVAM een evaluatie van de verlaagde milieuheffing voor breekresidu's uitvoeren. Op basis daarvan zullen we kunnen vaststellen of er misbruiken ontstaan zijn en of er maatregelen nodig zijn.

De controle van de milieuheffingen behoort tot de reguliere taken van OVAM. Het aantal tarieven en ook het aantal verlaagde tarieven is in 2007 sterk verlaagd, terwijl het aantal controleurs zeker niet is gedaald. Ik denk dan ook niet dat dit OVAM te sterk zal belasten.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, u hebt verwezen naar de bespreking bij het programma-

decreet. Het is de taak van onze commissie om continu de wetgeving te evalueren en waar nodig aan te zetten tot bijsturing. Er zijn toch wel nieuwe feiten.

Ik lees recent in een publicatie van FEBEM dat de federatie van de afvalverwerkers tegen de verlaagde heffing is. Bovendien zou er sprake zijn van misbruiken waarbij brekers het resterende deel van hun quotum laten invullen door andere afvalsorteerders of -verwerkers. Dat is toch een ernstig feit. Wanneer we dergelijke signalen opvangen, dan is het toch maar logisch dat we daar vanuit onze controletaak vragen over stellen.

Ik ben blij dat OVAM het toezicht op die installaties zal opvoeren, vooral dan op de installaties die meer dan 0,5 percent residu aan verlaagd tarief zullen storten. Indien uit de evaluatie van OVAM blijkt dat er misbruiken zijn of dat het risico op misbruiken reëel is, of dat de verlaagde heffing niet echt een aanmoediging vormt om de kwaliteit van de granulaten te verbeteren, dan hoop ik dat u daarop terugkomt in een globale herziening van de stort- en verbrandingsafvalheffingen die in Vlaanderen van kracht zijn.

We hebben het principe gehanteerd om die verlaagde heffingen op sorteer- en recyclageresidu's af te bouwen of af te schaffen. Ik zou niet te veel van dat principe willen afwijken. We moeten voorkomen dat we vervallen in een regeling à la tête du client. Het was nuttig dat we die hervorming van de afvalheffing hebben doorgevoerd. We moeten de evaluatie van OVAM, waarover ik hoop te kunnen beschikken zodra die klaar is, aangrijpen om de stort- en verbrandingsheffingen in hun globaliteit te bekijken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over dierenbegrafplaatsen

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de minister, in uw antwoord op mijn schriftelijke vraag nummer 174 van 5 december 2007 over de regelgeving betreffende dierenbegrafplaatsen in Vlaanderen verwijst u naar een vergelijkend onderzoek naar de situatie in Nederland, uitgevoerd door Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, de OVAM.

Casusonderzoek naar een dierenbegrafplaats in Nederland en algemeen aanvullend onderzoek moeten suggesties opleveren voor een mogelijk beleidskader dat de

milieu- en hygiëneaspecten definieert. De afronding van dit onderzoek was gepland voor februari 2008. Dit onderwerp is tevens door OVAM voorgesteld als onderzoeks idee voor het geplande begrotingsjaar 2008 in het kader van het programma Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu of het TWOL-programma.

Mevrouw de minister, wat is de huidige stand van zaken van het casusonderzoek? Wanneer zullen de resultaten van dit onderzoek overgemaakt worden aan het Vlaams Parlement? Is er al een beslissing genomen over het TWOL-programma? Zo ja, welke?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: OVAM heeft inderdaad een nota opgesteld die ingaat op de vraag of, en zo ja, op welke wijze, dierenbegrafplaatsen in Vlaanderen fysiek en beleidsmatig ingepast zouden kunnen worden.

In die nota staat dat OVAM geen dringende redenen ziet om een wijziging in het huidige beleid voor te stellen. De inspanningen van overheidswege om dierenbegrafplaatsen toe te staan, wegens mogelijkerwijze niet op tegen de maatschappelijke meerwaarde ervan. Op basis van de studie naar de milieuhygiënische aspecten van dierenbegrafplaatsen en de situaties in Nederland en Engeland, worden er, gelet op de belangstelling voor deze problematiek vanuit het Vlaams Parlement, toch beleidsaanbevelingen geformuleerd om een eventuele wettelijke inkadering goed te onderbouwen. Het OVAM-voorstel voor het TWOL-programma 2008 moet in dit kader gezien worden. Het TWOL-programma 2008 ligt ter goedkeuring voor. Er mag op korte termijn een beslissing worden verwacht.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de minister, hoe zit het dan met dat casusonderzoek? Dat onderzoek had afgerond moeten zijn in februari 2008. Zijn de resultaten daarvan al bekend?

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, tijdens de vorige discussie over deze problematiek heb ik gesteld dat het belangrijk is om te onderzoeken of er voldoende vraag is voor de aanleg van dierenbegrafplaatsen. Is dat intussen gebeurd?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik heb de nota van OVAM bij me. Hij dateert van maart 2008. Ik vermoed dat hij gaat over het casusonderzoek. Daarin worden een aantal

aspecten bekeken. Zo wordt nagegaan of er voldoende vraag is naar de aanleg van dierenbegrafplaatsen. Verder worden vragen gesteld over de milieuhygiëne, waarbij de link wordt gemaakt met Nederland en Engeland. Tot slot worden een aantal beleidsoverwegingen gemaakt. Ik zal deze studie ter beschikking stellen van het Vlaams Parlement. De aanbevelingen uit het onderzoek vormen de basis van het voorstel dat nu voorligt in het kader van het TWOL-programma.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de waterbeheersing in het Demerbekken

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik denk dat mijn vraag vrij belangrijk is. De Demer vervult een centrale rol in de vallei tussen Werchter en Diest. In de jaren negentig zijn er heel belangrijke overstromingen geweest in de Demervallei. In september 1998 zijn zelfs delen van Diest, Halen, Aarschot en Scherpenheuvel-Zichem ondergelopen. Nadien zijn er herstel- en verstevigingswerken uitgevoerd aan de dijken.

Maar de vraag vanaf toen was uitdrukkelijk een integraal aanpak van het waterbeheer. Daar is ook al werk van gemaakt. Ik heb hierover een schriftelijke vraag gesteld aan de toenmalige minister van Leefmilieu, mevrouw Dua, in februari 2000. Zij heeft toen een opsomming gegeven van alle studies die gemaakt werden in opdracht van de verschillende waterbeheerders. Ik som ze vlug op: de modelleringsstudie voor de vallei van de Winge in Rotselaar, de Winterbeek, Zwarte beek, Begijnenbeek, Velpe, Gete, Herk en Mombeek, de vallei van de Herk en de kleine Herk, de modelleringsstudie van de wachtbekkens Schulensbroek en Webbekomsbroek en een integraal waterbeheerplan voor de Demer tussen Diest en Werchter.

Ook voor de andere gemeenten en de provincies Limburg en Vlaams-Brabant werden toen, in opdracht van de verschillende provinciebesturen, studies uitgevoerd. In verband met het Demerbekken werd dan ook verwezen naar de resultaten van de studie over het zo veel mogelijk inschakelen van het natuurlijk overstromingsgebied. Men zou dwarsdijken en ringdijken aanleggen en er moesten lokale beschermingsdijken komen.

De overstromingen van 1998 zijn er eigenlijk gekomen door het overstromen van de Begijnenbeek, die de grote

hoeveelheid water op korte termijn niet kon opvangen. In de nieuwjaarsperiode 2002-2003 waren er opnieuw overstromingen, maar gelukkig niet in Halen en Diest. Dat was vooral te danken aan de civiele bescherming en de brandweer. We hebben in Diest een enorme pompinstallatie aangekocht, waardoor het water van de Begijnenbeek onmiddellijk in de Demer werd gepompt. Enkel door een bres te slaan in de dijk van de Demer tussen Zichem en Testelt, kon de Demer ontlast worden en konden we overstromingen in de Demervallei vermijden. Dat wijst er allemaal op dat het Demerbekken en de Begijnenbeek nog altijd een bedreiging vormen voor de hele regio.

Op 16 maart 2003 heb ik opnieuw een vraag gesteld over de uitvoering van de waterbeheersingswerken aan toenmalig minister van Leefmilieu Dua. Men heeft toen gezegd dat de modelleringsstudie voor de Begijnenbeek was afgerond. De overstroombare zones werden afgebakend en er werden maatregelen uitgetest om de buffercapaciteit van de vallei te verhogen. In 2003 voorzag men in het opstarten van een aantal studies, om het werk dat de jaren voordien was gebeurd, om te zetten in concrete uitvoeringsdossiers.

Wat betreft de Demer tussen Diest en Werchter heeft men gezegd dat als eerste deel van het integraal waterbeheerproject voor de Demervallei het model van de Demer aangewend werd om de natuurlijke overstromingsgebieden af te bakenen en sommige te herstellen. Men zou de Demer opnieuw laten meanderen om te kunnen laten overstromen en dringende beschermingswerken in dit deel van de Demervallei zouden gedimensioneerd worden.

Dat model werd verder geïntegreerd in een overstromingsmodel. De website met de voorspellingen over overstromingen staat bij de mensen in de Demervallei voortdurend open. Ook met de huidige weersomstandigheden wordt men daar voortdurend mee geconfronteerd.

De toenmalige minister heeft toen ook gezegd dat op korte termijn zou kunnen worden gestart met de realisatie van een duurzame oplossing voor de wateroverlast van woonzones in de Demervallei. Dat is tot nog toe niet gebeurd. Er is heel wat gebeurd: de dijken zijn verstevigd en er zijn veel studies geweest. Ondertussen zijn de bekkencomités opgericht en er is een visie op het integraal waterbeleid. Alleen stellen we vast dat er inzake infrastructuurwerken op dit ogenblik nog niets is gebeurd.

Mevrouw de minister, hoever het staat het nu met de duurzame oplossing voor het Demerbekken? Wanneer starten de werken? Zijn daar de nodige middelen voor ingeschreven?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb twee aansluitende vragen bij de uiteenzetting van de heer Laurys, een algemene vraag en een concrete vraag over de Demer.

Mevrouw de minister, mijn algemene vraag gaat over het decreet Integraal Waterbeleid. Dat werd in 2003 goedgekeurd en de uitvoeringsbesluiten hebben bepaald dat de bekkenbeheerplannen tegen eind 2007 klaar en door de regering goedgekeurd moesten zijn.

Ik weet dat heel de administratieve voorbereiding van de bekkenbeheerplannen, het openbaar onderzoek en dergelijke zijn gebeurd. Administratief is alles klaar. De vraag is nu waarom deze regering geen beslissing neemt om de bekkenbeheerplannen goed te keuren. Ik heb het niet alleen over de Demer, want de Nete is een even gevoelige regio als het om overstromingsgebieden gaat. Wat is de reden waarom deze bekkenbeheerplannen nog niet zijn goedgekeurd?

Ik denk dat inzake visieontwikkeling op integraal waterbeleid de Demer in Vlaanderen een voorloper is. De administratie heeft daar hard aan gewerkt en ik denk dat een heel mooie visie werd uitgewerkt wat betreft integraal waterbeleid. Nu moet het nog concreet op het terrein worden uitgevoerd.

Mevrouw de minister, er is toch een pijnpunt in het Demerbekken, met name het lozingspunt voor Tessenderlo Chemie. U weet dat de procedure loopt en dat er een concrete vraag is om een lozingspunt te plannen in het Demerbekken. De plaats wisselt soms een beetje, ofwel voor Aarschot, ofwel ter hoogte van Werchter. Ik ben ervan overtuigd dat het leggen van een lozingspunt van dergelijk bedrijf, dat een zeer grote chloridevracht in de Demer zal brengen, niet compatibel is met een integrale visie op het Demerbekken. Als men daar zeer grote overstromingsgebieden gaat maken, bijvoorbeeld ter hoogte van Testelt, van enkele honderden hectaren, zal men te maken hebben met een verzilting van het gebied en de vernietiging van een heel belangrijk ecosysteem. Ik weet dat er vandaag ook al verzilting is, want een deel van het water wordt al in de Demer geloosd. Mevrouw de minister, ik zou u toch nog eens willen vragen hoever het staat met dat dossier en wat uw visie is. Is het leggen van het lozingspunt in de Demer, ergens ter hoogte van Aarschot, compatibel met een integraal waterbeleid?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik wil kort aansluiten bij de vraag, want het wordt verruimd tot de bekkenbeheerplannen.

Mijnheer Daems, u haalt aan dat administratief alles afgerond is en er eigenlijk beslissingen kunnen worden genomen.

Mevrouw de minister, ik heb een vraag over een element dat onlosmakelijk verbonden is aan het verhaal, met name de financiële instrumenten. Bestaat daar ondertussen al meer inzicht in?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Daems, op uw vraag wordt het antwoord eigenlijk gegeven door mevrouw Rombouts. De plannen zijn inderdaad gemaakt, maar ik heb een tijdje geleden ook al gezegd dat die volgens mij onlosmakelijk samenhangen met de wijze waarop alles gefinancierd zal worden. Ik zou toch graag zicht krijgen op het geheel.

Mijnheer Laurys, u hebt heel terecht gezegd dat er al heel wat gestudeerd is, en er zijn al heel wat plannen opgemaakt. Maar studeren – zoals we al vaak samen hebben vastgesteld – kost tijd. Het inzicht is voortschrijdend, elke dag.

Sinds 2003 werd terdege werk gemaakt van de vertaling van de resultaten van de modelleringstudie van de Begijnenbeek. Een ereloonovereenkomst voor het ontwerpen van de werken en het opmaken van het aanbestedingsdossier werd gegund. Dat is was laat, ik weet dat ook, maar er moest een milieueffectenrapport opgemaakt worden. Dat heeft heel wat tijd in beslag genomen, niet het minst vanwege de hoge ecologische waarden die aanwezig zijn in de vallei.

Er zijn diverse aanvullende scenarioberekeningen met verfijnde modellen nodig geweest om tot een algemeen akkoord te komen over de plaatsen waar water kon worden gebufferd. Rekening houdend met deze besprekingen, zijn we nu in de fase dat het ontwerp van de werken afgewerkt wordt. De aanbesteding is gepland voor begin 2009. Het is mijn hoop om de werken in het najaar van 2009 te kunnen laten starten. We moeten uiteraard ook nog een bouwvergunning verkrijgen voor die werken. Dat is het scenario wat de technische mogelijkheden betreft om te starten.

Wat de vallei van de Demer tussen Diest en Werchter betreft, werd het Ontwikkelingsplan Demer eind 2007 opgeleverd. Dat plan gaat uit van een hoogwaterbeheer in de vallei, waarbij die ingeschakeld wordt als natuurlijk overstromingsgebied volgens de beginselen van het integraal waterbeleid. De verdere uitwerking ervan plant dat we nu meer in detail de effecten op de hoogwaterstanden en de waterafvoer door het Waterbouwkundig Laboratorium kunnen laten bestuderen. Deze studie loopt op dit ogenblik. Ik verwacht er de komende maanden ook duidelijkheid over.

Voor de overstromingsproblemen te Rotselaar, de wijk Hellicht, zijn er heel concrete afspraken gemaakt tussen de Vlaamse Milieumaatschappij en Waterwegen en

Zeekanaal, om op korte termijn op een gecoördineerde wijze over te gaan tot de aanleg van de noodzakelijke beschermingsinfrastructuur. Waterwegen en Zeekanaal zal daarbij op de linkeroever van de Demer een winterdijk bouwen om de bewoning te beschermen. In het investeringsprogramma voor 2008 is hiervoor 1 miljoen euro uitgetrokken. Dat is een heel concrete maatregel die dit jaar genomen kan worden.

Voor het overige wordt het dossier nauwkeurig opgevolgd en zien we dat de studies langzaam maar zeker in elkaar passen. We zijn op een punt gekomen om een en ander concreet te implementeren.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat u het ongeduld van de mensen uit de Demervallei – want ik spreek eigenlijk voor het hele arrondissement en niet alleen voor Diest – kunt begrijpen. De overstromingsvoorspeller voorspelt voor vrijdagnacht niet-kritieke overstromingen. Er zijn nu al kritieke punten voor overstromingsgevaar aangeduid. Daar wordt men om de haverklap mee geconfronteerd. Mensen worden dat beu.

We worden regelmatig op de hoogte gehouden, ook door de provinciegouverneur, dus we weten dat de werking, de visie en de bekkencomités goed verlopen, maar ter plaatse ziet men natuurlijk niets. Vrijdagnacht moeten de bekkens van Schulensbroek en Webbekomsbroek opengezet worden om de Demer meer capaciteit te geven. Maar u begrijpt dat we daar niet nog tien jaar mee door kunnen gaan.

Iedereen kan leven met een zeker risico, maar we hopen dat het risico op termijn kan worden teruggedrongen tot één overstroming op 100 jaar. Ik dacht dat dat de norm is die men nastreeft voor het hele Demerbekken.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, dat is natuurlijk het leed van een burgemeester. Ik heb dat ook twaalf jaar meegemaakt met de Jeker en andere toestanden. Het vertaalt zich altijd naar het lokale bestuur. Het is de burgemeester die de hele nacht niet slaapt. Mevrouw de minister, dat is ook de bezorgdheid van de heer Laurys.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik denk dat ik de bezorgdheid kan delen, want ik ben gedurende zeven jaar schepen van Openbare Werken geweest. Als het overstroomde in mijn regio, stond ik met mijn laarzen buiten, ook midden in de nacht.

Ik begrijp heel goed de bezorgdheden, maar men heeft wel een punt als men stelt dat het bij de lokale besturen

terecht komt. Elk plan dat wordt gemaakt, gaat over iemands grond, en die behoort altijd tot een bepaalde gemeente. Ik denk dat hier duidelijk wordt aangetoond dat op een planmatige manier gewerkt wordt. Ik heb ook aangetoond hoe we heel concreet gaan investeren, enerzijds door dit jaar 1 miljoen euro vrij te maken voor de bouw van de winterdijk en anderzijds door de werken die al zo lang bestudeerd worden, begin volgend jaar aan te besteden.

Mijnheer Laurys, we spreken niet meer over een periode van tien jaar. Het ziet ernaar uit dat de concrete maatregelen ook effectief worden genomen. U hebt ook terecht opgemerkt dat er al heel wat concrete maatregelen genomen zijn. Er bestaat dus een grote bezorgdheid over het dossier.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de minister, u hebt verwezen naar de financiering. Wil dat zeggen dat het gekoppeld wordt aan een begrotingsronde of aan het decreet op de ruimtelijke ordening? Hoe moet ik dat inschatten?

Ik kreeg evenmin een antwoord op mijn vraag over het al dan niet compatibel zijn van het lozingspunt van Tessengerlo Chemie met de visie op het integraal waterbeleid.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Daems, voor wat uw tweede vraag betreft, noteer ik uw standpunt. U hebt dat trouwens al eens eerder vertolkt. Ik ben geen technicus. Het dossier gaat zijn weg en dat gebeurt op een zorgzame en zorgvuldige wijze. Ik doe er vandaag geen uitspraken over.

Wat de financiering van de bekkenbeheerplannen betreft, worden we geconfronteerd met een kostenplaatje van wellicht meerdere miljarden. Het is bijgevolg van belang dat we eens bekijken hoe we de zaak zullen aanpakken, maar dat betekent niet dat er een koppeling moet zijn aan een begroting of dergelijke. Ik heb extra informatie gevraagd omdat ik er een beter zicht op wil krijgen. Dit betekent helemaal niet dat het dossier op de lange baan wordt geschoven. Eind 2007 werd vooropgesteld, en nu zijn we nog maar maart 2008. Voor ik een pak plannen laat passeren, wil ik eerst meer duidelijkheid hebben.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik ondersteun de minister volledig wanneer ze stelt dat ze wil nagaan welke impact alles heeft. Het gaat om een belangrijk luik van het integraal waterbeleid. Het integraal waterbeleid is heel belangrijk, maar dit luikje werd een beetje over het hoofd gezien. Het is meer dan terecht dat het volle-

dig bekeken wordt om te weten hoe het verder moet. Als we het volledige plaatje zouden zien, zouden we wel eens kunnen schrikken van de impact ervan.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: We wisten al dat het een dure grap zou worden en dat werd niet over het hoofd gezien. Er is een decretaal vehikel om in de financiering te voorzien, namelijk het Rubiconfonds. Ik heb al meerdere keren gezegd dat het gewoon een kwestie is van keuzes maken over het geld en over verdeelsleutels. Ik stel voor dat we daar eens grondig over debatteren in deze commissie.

De heer Patrick Lachaert: Eerst moet er een deelbeheerplan zijn, want eerder kunnen we niet praten. Als de dossiers afgewerkt zijn, moeten we beslissen hoe we de uitvoering ervan zullen financieren. Daar zullen we ons eens mee moeten bezighouden, want wellicht zal er niet voldoende geld zijn om als tegelijk te doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Erik Matthijs treedt als waarnemend voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het ophalen van oud papier door verenigingen

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb al heel veel reactie gekregen op deze vraag, vooral van de gemeentelijke mandatarissen hier in het parlement.

In het verleden gebeurde de ophaling van oud papier dikwijls door verenigingen, die deze ophaling als een belangrijke bron van inkomsten voor hun kas beschouwden. Meestal ging het om jeugdverenigingen.

Sinds de intrede van de afvalintercommunales, staan zij meestal in voor de ophaling van het oud papier. De situatie is dus gewijzigd.

Kan een gemeentebestuur een jeugd- of volwassenenvereniging een 'vergunning' geven om het oude papier in de gemeente op te halen, in de veronderstelling dat de afvalintercommunale ook instaat voor de ophaling? Indien ja, aan welke voorwaarden moet de betrokken vereniging voldoen? Welke voorwaarden worden er opgelegd voor de ophaling zelf? Betreft dit een aangelegenheid waarvoor de gemeenten autonoom bevoegd zijn?

Welke andere vergunningen en/of erkenningen zijn noodzakelijk opdat een vereniging of een andere derde in orde is met de vigerende wetgeving?

Bent u bereid een eventuele administratieve vereenvoudiging toe te passen indien meerdere vergunningen noodzakelijk zijn? Ik heb dit niet onderzocht en misschien is deze vraag zonder voorwerp.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik was verbaasd toen ik de vraag van de heer Lachaert las. In mijn gemeente, Kontich, gebeurt de papierophaling immers al jaren door de plaatselijke verenigingen. Wat mij in heel dit verhaal stoort, is dat het afvalstoffenbeleid zodanig in regeltjes wordt gegoten dat gemeenten die zware inspanningen leveren, worden gestraft. Ik verklaar mij nader.

Een paar jaar geleden wees de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, OVAM, de gemeente Kontich erop dat de gemeente voldeed aan het afvalstoffendecreet. Het betrof immers het halen van een aantal quota en we haalden die ruimschoots, want de verenigingen haalden meer op dan werd voorgeschreven. Wel werden we op de vingers getikt omdat we de frequentie, die wordt opgelegd in het afvalstoffenbeleid, niet haalden.

In het verleden gebeurde de ophaling altijd door verenigingen, nu gaat het meestal om intercommunales. Bij ons verloopt dat anders. De ophaling wordt twee keer per jaar georganiseerd door verenigingen. De inkomsten, dat is de opbrengst van het opgehaalde papier, en de uitgaven, dat zijn de kosten voor de huur van containers die gedurende een weekend in een sector worden geplaatst, komen rechtstreeks terecht in de boekhouding van de intercommunale. De gemeente kreeg de weegresultaten van de containers en betaalde de verenigingen een subsidie van 27,5 euro per ton opgehaald papier en karton. De financiële inspanningen komen ongeveer op hetzelfde neer, want als verenigingen instaan voor de ophaling moeten er geen ophalers worden betaald, maar dat bedrag wordt uitgegeven aan de verenigingen, per ton opgehaald papier. Het is een groot succesverhaal, want het is gebleken dat zelfs inwoners van omliggende gemeenten naar onze gemeente komen om hun papier kwijt te geraken. Er zijn immers altijd containers beschikbaar, ook voor en na de openingsuren van het containerpark.

Mevrouw de minister, we begrijpen wel dat in het nieuwe afvalstoffenplan van de Vlaamse Regering een ontrendend effect staat ingeschreven. De Vlaamse Regering wil het ophalen van oud papier door verenigingen beperken en dat vooral om veiligheidsredenen. We moeten

echter eerlijk blijven, want de ongevallen zijn vooral gebeurd omdat vuilniswagens werden ingeschakeld. De mensen van de verenigingen waren niet gewoon om met die vuilniswagens te werken en dat hield risico's in. Voor verenigingen die karren gebruiken om papier op te halen of werken met aanhangwagens of bestelwagens, is er totaal geen verhoogd risico. Waarom moeten de gemeenten die nu zulke goede resultaten halen op het vlak van de ophaling van oud papier, gestraft worden? Waarom moet de frequentie verhoogd worden en moeten de intercommunales worden ingeschakeld? In dat geval moeten de mensen het papier buiten zetten en dat wordt vaak vergeten. De verenigingen bellen aan met de vraag of men nog oud papier heeft of de mensen deponeren het oud papier gewoon in een container.

Mevrouw de minister, op welke manier zult u de gemeenten die de doelstelling halen ondersteunen in plaats van ze op de vingers te tikken over de frequentie?

In verband met de veiligheid bij ophaling door verenigingen, moet het toch mogelijk zijn om een aantal veiligheidsmaatregelen in te bouwen zodat gemeenten die dit project hebben opgestart en dat ten goede komt van de verenigingen, worden ondersteund bij hun acties?

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de heer Lachaert stelt een interessante vraag over het ophalen van oud papier. Ik ben van mening dat we de autonomie van de gemeenten maximaal moeten laten spelen. In mijn gemeente wordt daarvoor 70.000 euro per jaar ingeschreven en we krijgen daar trouwens een deel van terug.

Bij ons zijn er twee systemen. Enerzijds wordt het papier opgehaald via de intercommunale en anderzijds stimuleren we verenigingen om het op te halen. Voor de verenigingen is dit een zeer belangrijke vorm van inkomsten. We hebben het gisteren tijdens de plenaire vergadering nog gehad over het belang van vrijwilligers. We moeten dit systeem dan ook handhaven. Het is gewoon een kwestie van goede afspraken te maken met de vrijwilligers op het vlak van veiligheid enzovoort.

Limburg.net, de intercommunale die heel Limburg bestrijkt, wil daarvan af. Ze vinden het iets te ingewikkeld om te werken met verenigingen. Ik vind dit een slechte ontwikkeling, maar het is wel de autonomie van de intercommunale om dergelijke beslissing te nemen. Mevrouw de minister, u stuurt graag omzendbrieven naar de gemeenten, bijvoorbeeld over asbest. *(Opmerkingen van minister Hilde Crevits)*

Het is goed dat er een aanbeveling zou komen van de Vlaamse minister van Leefmilieu op dit vlak. Het vraagt veel inspanning van de verenigingen om het papier op te

halen. Ze moeten het ook elke maand willen doen. Wilt u er bij de intercommunales voor pleiten om dit systeem in stand te houden?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, ik had een vermoeden dat deze vraag om uitleg de lokale mandatarissen zou beroeren. De interesse van een vereniging om maandelijks papier op te halen is afhankelijk van de prijs van het papier. Nu stijgt die weer, maar twee jaar geleden was het niets meer waard en had niemand nog zin om de ophaling te doen. Mevrouw Van den Eynde, u hebt gelijk dat daar eerder ontradend mee wordt omgegaan in het plan Huishoudelijke Afvalstoffen. Er wordt geen rem op gezet, maar er worden wel voorwaarden aan gekoppeld.

Iedereen die huishoudelijk afval inzamelt, moet daartoe van de gemeente of de intergemeentelijke vereniging de toelating krijgen. Het gaat niet om een vergunning, maar een toelating. De lokale besturen beschikken decretaal over de bevoegdheid om zelf de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen te regelen. Ze kunnen dat zelf regelen of in een intercommunaal verband. Ze hebben dus die autonomie.

Wie papier en karton wil inzamelen, moet voldoen aan extra voorwaarden. Hij moet beschikken over een erkenning als overbrenger van afvalstoffen conform het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer, het VLAREA. Gemeenten en verenigingen van gemeenten zijn van rechtswege erkend als overbrenger. Een vereniging kan samenwerken met een erkende overbrenger, met name een gemeente of een intercommunaal-intergemeentelijk verband. Verder moeten alle ingezamelde hoeveelheden gerapporteerd worden aan de lokale besturen die dit op hun beurt moeten rapporteren aan OVAM. De afvalstoffen moeten afgegeven worden aan een vergunde verwerker. De inzamelwijze moet conform zijn aan het uitvoeringsplan 'Milieuverantwoord beheer van huishoudelijke afvalstoffen', dat bindend is voor de lokale overheden. Dit betekent dat er in principe minstens maandelijks één ophaling moet gebeuren. Het is logisch dat er een bepaalde regelmaat is.

Een overbrenger van afvalstoffen moet ook de wetgeving inzake arbeidsveiligheid respecteren. Dit geldt evenzeer voor verenigingen. Dit is niet onbelangrijk, maar het is mijn bevoegdheid niet. Mijnheer Lachaert, u stelt terecht dat het wat eenvoudiger zou mogen. De heer Peumans wijst erop dat de autonomie gerespecteerd moet worden. Mevrouw Van den Eynde uit de bezorgdheid dat het niet onmogelijk mag worden gemaakt. Het is helemaal niet de bedoeling om het onmogelijk te maken, maar er zijn kritieke factoren waar we niet omheen kunnen. Er moet een vereniging

worden gevonden die zich engageert om op min of meer regelmatige basis de inzameling te doen. Het moet uiteraard ook iets opbrengen voor die vereniging.

Ik ben bereid aan elke administratieve vereenvoudiging mee te werken wanneer dit opportuun is. We moeten uiteraard rekening houden met de bestaande regelgeving. Daar valt ook arbeidsveiligheid onder. Dat is niet onbelangrijk. Ik ben bereid om een overleg op te starten. We moeten wel rekening houden met VLAREA, de gemeentelijke autonomie en vaak ook de intercommunales. Ik zie niet zoveel mogelijkheden om drastisch te vereenvoudigen. De ophaling door verenigingen is ook niet uitgesloten. Het kan mits een goede organisatie.

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het idee van de heer Peumans niet slecht om een brief aan de gemeenten te sturen. Dat moet niet per se via een omzendbrief.

Minister Hilde Crevits: Bedoelt u een brief waarin het kader wordt geschetst?

De heer Patrick Lachaert: Ja.

Minister Hilde Crevits: Ik ben daartoe bereid.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb de bal misgeslagen toen ik het had over het aantal ophalingen. Ik vind het wel jammer dat er een bepaalde frequentie wordt opgelegd. Het belangrijkste is dat er veel wordt opgehaald en dat het papier niet thuis blijft staan. Sinds Kontich het samen met de verenigingen doet, wordt er 1.168.640 kilogram opgehaald tegenover 677.360 kilogram vroeger. Het is belangrijk dat er een punt bestaat waar het papier naartoe kan worden gebracht. Het is niet omdat er in bepaalde wijken geen ophaling gebeurt dat er geen papier kan worden ingezameld. Er staan immers containers. Ik vind het dan jammer dat net de gemeenten die goede inspanningen doen, worden gestraft door de extra ophaling. Dat heeft geen zin.

De heer Patrick Lachaert: Ik ga daar niet mee akkoord. Hoe meer een gemeente ter beschikking stelt en hoe meer er wordt opgehaald, hoe meer die gemeente de vuilnisbak van de streek wordt. In mijn gemeente is dat het geval.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: We hebben er nog niet bij stilgestaan dat vooral kuststeden met een andere problema-

tie worden geconfronteerd dan landelijke gemeenten. Als het papier in de winkelstraten van Koksijde, Oostende en Knokke een dag niet wordt opgehaald, dan weten die winkeliers niet wat ze ermee moeten doen. De autonomie van de gemeenten moet heel belangrijk blijven. We moeten geen regels en verplichtingen opleggen voor een maandelijkse ophaling, terwijl het in bepaalde steden beter om de twee dagen gebeurt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
